

Dekkingsgraad eind mei 2017

In mei is onze dekkingsgraad verder gestegen. Daardoor staat de beleidsdekkingsgraad, die het gemiddelde is van de dekkingsgraden van de afgelopen 12 maanden nu op 121,7%. De beleidsdekkingsgraad vormt het uitgangspunt voor alle financiële beslissingen die ons fonds neemt. De hoogte van de huidige beleidsdekkingsgraad toont aan dat ons fonds op dit moment genoeg middelen heeft om aan alle pensioenverplichtingen van nu en in de toekomst te kunnen voldoen. De belangrijkste reden van de hogere beleidsdekkingsgraad ligt in de gestegen rente.

Het nieuwe UPO voor actieven komt eraan

Binnenkort krijgen alle actieve deelnemers aan onze pensioenregeling, alle werknemers dus, hun Uniform Pensioen Overzicht (UPO). Daarop valt te zien hoeveel pensioen u al heeft opgebouwd en wat er geregeld is voor uw nabestaanden. Vanaf dit jaar ziet uw UPO er anders uit: korter en overzichtelijker. Een uitgebreide toelichting zit er niet meer bij, want daarvoor verwijzen wij naar onze [website](#). Uiteraard kunt u bij vragen altijd het [pensioenbureau](#) benaderen of op telefoonnummer 020-6213 891.

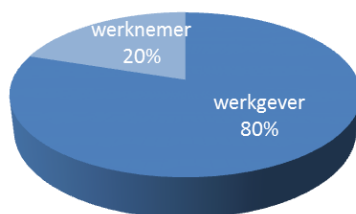
Jaarverslag in het kort

Ook dit jaar heeft ons pensioenfonds een verkorte versie gemaakt van het jaarverslag. Als u interesse heeft in het jaarverslag of de verkorte versie daarvan kunt u [hier](#) klikken.

Wie betaalt wat en hoeveel aan uw pensioen

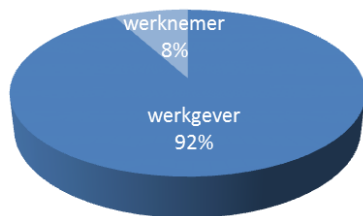
Als u bij een van de bij Provisum aangesloten ondernemingen werkt, bouwt u via uw werkgever pensioen op. Iedere maand draagt uw werkgever voor alle medewerkers pensioenpremie af aan ons fonds. Wij beleggen die premie vervolgens. Daardoor ontstaat er pensioenvermogen. Dit zorgt ervoor dat u later pensioen kunt ontvangen. De pensioenpremie die Provisum ontvangt, komt niet volledig van uw werkgever; u betaalt zelf mee. Uw werkgever houdt uw eigen bijdrage in op uw salaris en is een vast percentage. Omdat pensioen voor oudere werknemers duurder is dan voor jonge, betaalt uw werkgever naar mate u ouder wordt een steeds hoger percentage aan uw pensioen. Uw eigen bijdrage verandert niet.

De verhouding tussen uw eigen bijdrage en die van uw werkgever ziet er ongeveer als volgt uit:

Werknemer van 20 jaar betaalt 20%, werkgever betaalt 80%.

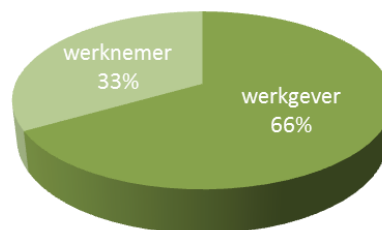
De totale premie in 2017 voor de opbouw van het pensioen van een medewerker van 22 jaar met een salaris van € 23.380 bedraagt: € 1.124. De eigen bijdrage van deze medewerker is ongeveer 20% van deze premie. De werkgever betaalt dus 80%.

Werknemer van 53 jaar betaalt 8%, werkgever betaalt 92%.

De totale premie in 2017 voor de opbouw van het pensioen van een medewerker van 53 jaar met een salaris van € 27.242 bedraagt: € 3.688. Bij eigen bijdrage van deze medewerker is ongeveer 8% van deze premie. De werkgever betaalt dus 92%.

Bij andere pensioenfondsen is de verdeling van de bijdrage tussen de werkgever en de werknemer vaak 66% - 33%.

Bij andere pensioenfondsen betaalt de werkgever vaak 2/3 van de premie en wordt 1/3 van de premie ingehouden bij de werknemer. U betaalt dus een relatief lage eigen bijdrage voor uw pensioen.

“Wij richten ons leven in zoals wij dat willen”

Jongeren staan voor heel veel keuzes, gemiddeld wel 1.000 per dag. Alles kan, dat maakt kiezen heel erg lastig. Dus is het ook weleens prettig om nog niet te hoeven kiezen. En dat mag, want als je jong bent, hoef je voor je pensioen nog niet zoveel te kiezen. Zo nu en dan je zelf informeren of je voldoende spaart voor later is genoeg, maar ook belangrijk. Veel jongeren kiezen voor flexwerken, wisselen vaak van baan of zijn liever zelfstandig ondernemer. Dat beïnvloedt je inkomen voor later. Dus als je je leven wilt blijven inrichten zoals je dat zelf wilt, kijk dan niet alleen van dag tot dag, maar kijk ook af en toe verder vooruit. <[Lees meer](#)>

Deeltijdpensioen

Met pensioen in deeltijd. Kan dat? Ja, dat kan, want met deeltijdpensioen kiest u ervoor om geleidelijk minder te gaan werken. Natuurlijk moet u dat wel eerst goed overleggen met uw werkgever. Als uw werkgever het goed vindt dat u gedeeltelijk met pensioen gaat en dus minder gaat werken, kunt u met ons afspraken maken over het moment waarop uw pensioen gedeeltelijk in zal gaan. Deeltijdpensioen vindt plaats voor uw eigenlijke pensioendatum. U bouwt dus gedeeltelijk minder (lang) pensioen op dan normaal. Over het gedeelte dat u blijft werken, bouwt u nog wel pensioen op. In totaal zal uw pensioen lager zijn dan wanneer u volledig zou blijven werken. Bekijk u daarom goed of u uitkomt met een lager pensioen. Een voorstel voor deeltijdpensioen kunt u opvragen bij het pensioenbureau (pensioenbureau@provisum.nl of op telefoonnummer 020-6213 891).

Herbenoeming Ron van der Tol

In het Pensioenbericht van maart 2017 hebben wij een oproep gedaan voor kandidaten voor het verantwoordingsorgaan. Er hebben zich geen andere kandidaten gemeld. Daarom zal Ron van der Tol herbenoemd worden voor een periode van 4 jaar.

Beleggen voor dummy's

Hoe de rente de hoogte van uw pensioen kan beïnvloeden!

Iedere maand kunt u op onze [website](#) zien hoe hoog de dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad van Provisum is. De beleidsdekkingsgraad is een graadmeter waarmee we de financiële gezondheid van ons fonds uitdrukken. Deze bepaalt of de pensioenen jaarlijks verhoogd (geïndexeerd) kunnen worden of, in het ergste geval, dat er gekort moet worden. Om de beleidsdekkingsgraad te berekenen wordt elke maand een zogenaamde maanddekkingsgraad berekend. Het gemiddelde van de laatste 12 maanddekkingsgraden levert de beleidsdekkingsgraad op.

De maanddekkingsgraad wordt berekend door het vermogen te delen door de pensioenverplichtingen, oftewel:

$$\frac{\text{vermogen (in de vorm van beleggingen)}}{\text{pensioenverplichtingen (te betalen pensioenen nu en in de toekomst)}}$$

De maanddekkingsgraad wordt voor een groot deel veranderd door een stijging of daling van de rente. Deze verandering van de rente heeft invloed op beide kanten van de breuk. Hoe zit dat?

	Vermogen	Pensioenverplichtingen	Effect op de dekkingsgraad
Stijgende rente	Een stijgende rente zorgt voor een daling van de waarde van obligaties. Omdat Provisum voor een groot deel in obligaties belegt, heeft dit een neerwaarts effect op het vermogen.	Bij een stijgende rente zullen de pensioenverplichtingen dalen. Er hoeft namelijk minder geld 'in kas' te zitten om de pensioenen nu en in de toekomst uit te kunnen betalen.	Omdat Provisum gedeeltelijk belegt in obligaties heeft een stijgende rente per saldo meer invloed op de pensioenverplichtingen. De stijgende rente heeft dus een positief effect op de dekkingsgraad die hier, normaal gesproken, door stijgt.
Dalende rente	Een dalende rente heeft een positief effect op de waarde van de obligatieportefeuille en hiermee op het vermogen, maar niet op het hele vermogen omdat maar gedeeltelijk in obligaties is belegd.	Een dalende rente zorgt ervoor dat de pensioenverplichtingen stijgen. Er moet namelijk meer geld 'in kas' zitten om de pensioenen nu en in de toekomst uit te kunnen keren.	Omdat de dalende rente een groter effect heeft op de pensioenverplichtingen dan op het vermogen (beide gaan omhoog, maar de verplichtingen meer dan het vermogen) heeft dit een negatief effect op de dekkingsgraad die hier, normaal gesproken, door daalt.

Kennismaken met .... Lilian Hagers

Lilian Hagers is sinds 2 juni 2017 lid van het bestuur van Provisum en werkt bij C&A als advocaat in loondienst. Voordat ze tot het pensioenfondsbestuur toetrad, was ze enige tijd lid van het verantwoordingsorgaan. In die rol toetste ze het beleid van het fonds achteraf. In haar huidige functie maakt ze samen met haar collega- bestuursleden het beleid en voert ze dat vervolgens ook uit. Als belangrijke uitdaging ziet zij het op peil houden van de dekkingsgraad, zodat de pensioenen uitgekeerd kunnen blijven worden en deze de inflatie kunnen volgen.

"De lage rente zit de pensioenfondsen momenteel dwars. Bovendien worden we met z'n allen steeds ouder, zodat we de pensioenen ook langer moeten uitkeren. Dan is het best een uitdaging om ervoor te zorgen dat de pensioenen kunnen worden uitgekeerd en we ze kunnen laten meegroeien met de inflatie." Provisum kan een jurist in het bestuur goed gebruiken. *"De pensioenwereld is een sterk gereguleerde wereld. We moeten aan steeds meer eisen voldoen: van de overheid, van De Nederlandsche Bank en van de Autoriteit Financiële Markten. Die eisen en regels zijn er uiteindelijk allemaal in het belang van de deelnemers. Als advocaat heb ik geleerd het belang van de klant voorop te stellen. Daarom zoek ik altijd naar wegen om de regels zo goed mogelijk in het belang van alle deelnemers te laten werken."*

"We zien toenemende individualisering. Deelnemers willen hun eigen pensioenpotjes, zo lees je in de krant. Die vergroten op zich de eigen verantwoordelijkheid voor je pensioen. Maar de kracht van een collectief pensioen zit in

waardevolle extra's die voor een individu zelf erg duur zijn om te regelen: een nabestaandenpensioen en een inkomensvoorziening bij arbeidsongeschiktheid.

Overigens betekent een collectief pensioen voor mij helemaal niet dat je als deelnemer niet na zou moeten denken of je pensioen voor jou later wel voldoende is. Sparen voor later is ook een eigen verantwoordelijkheid."

Actief, zo omschrijft Lilian haar leven. Werk is belangrijk voor haar, maar ze besteedt ook graag aandacht aan haar gezin en vrienden. Ook speelt ze regelmatig golf en stapt ze graag op haar racefiets om -met het hoofd in de wind- lekker uit te waaien.

Lilian is getrouwd met Rob en heeft twee kinderen: een zoon van 20 en een dochter van 23. Over pensioen wordt nu toch wel regelmatig thuis gesproken: hoe eerder je hierover nadenkt, des te beter je immers kan bijsturen. Lilian wil iedereen aanraden eens te kijken op www.mijnpensioenoverzicht.nl.

Uitbreiding deelnemingsleeftijd VVGP

De Vereniging van Gepensioneerden Provisum (VVGP) heeft als doel om de belangen van haar leden met betrekking tot hun pensioenrechten en/of aanspraken tegenover het pensioenfonds Provisum te behartigen. De VVGP heeft besloten dat deelnemers vanaf 60 jaar voortaan lid kunnen worden en slapers vanaf 55 jaar. Zij willen de nog werkende collega's, die dicht tegen hun pensioen aan zitten, beter informeren over ontwikkelingen op pensioengebied en bij Provisum in het bijzonder. Daarnaast is de VVGP gebleken dat ook slapers – in feite dus oud-collega's – graag hierover geïnformeerd willen worden. Meer informatie hierover en over de activiteiten die de VVGP organiseert voor leden maar ook voor niet-leden (zoals lunches) treft u aan op de website van de VVGP, www.vvgp.nl.

Filiaal Den Bosch in de spotlights!

Naar aanleiding van het onze oproep in het vorige Pensioenbericht besteden we dit keer aandacht aan het verhaal van filiaal Den Bosch, ingezonden door Corry Langenhuisen.

"Assistent storemanager Edith heeft zich ingezet om meer eenheid te krijgen in het team dat op de parterre werkt. Dus organiseerde zij een avondje uit met het hele team. Dat was in carnavalstijd en dus ging het hele team in stijl van carnaval op pad. De bestemming was een verrassing, maar het bleek een opnamestudio te zijn. Het team moest aan het werk: op de melodie van 'Er staat een paard in de gang' moest het team een liedtekst maken met elementen van 'C&A' erin. Toen die tekst er lag, ging het team repeteren waarna het lied opgenomen werd en op CD gebrand. Klik [hier](#) voor de tekst van het lied. Het tweede lied dat op de CD kwam was het gezamenlijk gezongen nummer 'That's what friends are for'."

Het verhaal van uw filiaal

Bent u iemand die met plezier naar het werk gaat en trots is op haar of zijn 'eigen winkel'? Stuur dan een leuke foto van uw filiaal en/of collega's naar ons op en geef aan waarom u trots op uw filiaal bent. De leukste foto's plaatsen wij dan samen met uw verhaal op www.provisum.nl. Opsturen kan naar: n.endema@provisum.nl

Vragen over uw pensioen? Stel ze gerust!

Heeft u een vraag over uw pensioen, wilt u weten wat er voor u geregeld is, wat u zelf kunt doen, of wat er allemaal van invloed is op uw pensioen? Schuif uw vraag niet voor u uit, maar bel ons gerust, wij helpen u graag! U kunt ons op werkdagen bereiken van 9:00 tot 17:00 uur op 020-621 38 91.

Hoewel dit bericht zorgvuldig is samengesteld kunnen wij niet instaan voor eventuele onvolkomenheden.

U kunt aan dit bericht geen rechten ontlelen.